

15.11.2015

Polskie pisarki w Izraelu. Z zagadnień autobiografizmu w literaturze

Autor: Katarzyna Olszewska

Dziedzina: Historia literatury oraz krytyka i interpretacja literacka

Instytucja: Wydział Humanistyczny UWM

Miejscowość: Olsztyn

Promotorzy: Beata Tarnowska

Recenzenci: Zbigniew Chojnowski, Agnieszka Rydz

Rozprawa zatytułowana "Polskie pisarki w Izraelu. Z zagadnień autobiografizmu w literaturze" poświęcona jest twórczości pisarek, które łączy podobieństwo biografii oraz tematyki podejmowanej w utworach Idy Fink, Haliny Aszkenazy-Engelhard, Haliny Birenbaum, Miriam Akavii, Irit Amiel, Marii Lewińskiej, Renaty Jabłońskiej i Violi Wein.

Pierwsza część rozprawy stanowi przegląd współczesnych teorii autobiografizmu, a także wskazuje formy włączania materii życia do tekstu literackiego. W tej części zostają przedstawione autobiograficzne strategie autorek oraz obecne w ich utworach odmiany pamięci autobiograficznej. Druga część koncentruje się na trzech etapach, tworzących paradygmat biografii pisarek polsko-izraelskich: polskiej przeszłości, wędrówce do Erec Israel i na dzisiejszym izraelskim życiu. Z dzieciństwem wiążą się obrazy rodzinnych miast – Zbaraża, Warszawy, Krakowa, Częstochowy i Łodzi. Ważną funkcję pełni motyw domu, idylli oraz matki, a także getta postrzeganego jako klatka lub piekło. Natomiast droga do nowej ojczyzny stanowi przełom i wyrwę w biografii emigrantek, dlatego staje się przedmiotem oddzielnej refleksji. W tej części rozprawy wskazane zostają różnice i podobieństwa aliji powojennej, Gomułkowskiej i pomarcowej, zaś Izrael przedstawiony jest z kobiecej perspektywy. Widzenie rzeczywistości oczami emigrantki, kibucniczki, żołnierki czy Izraelki zmagającej się z rygoryzmem judaizmu oraz mentalnością ortodoksyjnej części społeczeństwa, obnaża trudności, z jakimi boryka się obywatelka żydowskiego państwa. Rozprawa stanowi źródło informacji o życiu i twórczości polskich pisarek zamieszkałych w Izraelu, prezentuje ich światopogląd i postawę, którą przyjmują wobec własnej biografii, uwikłanej w historię XX wieku.

Biuletyn Polonistyczny

Data otwarcia przewodu: 19.06.2012

Termin zakończenia pracy: 23.06.2015

Słowa kluczowe: autobiografizm, matka, dom, judaizm, przeszłość, emigracja, Izrael, getto